

FinTech

(ang. financial technology)

doc. dr Marek Grzybowski
Katedra Prawa Finansowego
marzec 2020

Spór o początki FinTechu (I)

- 1865 rok – Giovanni Casselle wynajduje pantelegraf
  - urządzenie służące do kopiowania na odległość rysunków konturowych
- 1934 rok – Frederick Fuller tworzy IBM 801 Bank Proof Machine – urządzenie służące do przetwarzania prywatnych czeków
- pierwsze karty płatnicze – lata 50. XX wieku
- pierwsze bankomaty – lata 60. XX wieku
- 1971 NASDAQ – pierwsza całkowicie elektroniczna giełda papierów wartościowych

Spór o początki FinTechu (II)

- 1973 SWIFT – ustandaryzowane środowisko dla instytucji finansowych z całego świata – wysyłanie i odbieranie transakcji finansowych
- 1983 Holelink – pierwsza bankowość internetowa
- 1997 – pierwsza płatność przez komórkę (Coca Cola)
- 1998 PayPal – pierwszy system płatności internetowych
- 2009 BitCoin – pierwsza kryptowaluta
- blockchain

Rola i skala działalności FinTechów zmienia się po kryzysie finansowym 2007 - 2009

Segmenty sektora FinTech

- Usługi związane z finansowaniem:
  - produkty kredytowe i faktoring
  - crowdfunding
- Usługi związane z zarządzaniem aktywami:
  - handel społecznościowy
  - robotyzacja – doradztwo finansowe i internet
  - finanse osobiste
  - bankowość prywatna
- Usługi związane z płatnościami:
  - alternatywne metody płatności
  - technologia blockchain i kryptowaluty
- Usługi związane z pozostałymi segmentami rynku finansowego:
  - ubezpieczenia
  - wyszukiwarki i porównywarki wybranych usług finansowych
  - infrastruktura technologiczna

Zalety

- Szybkość realizowanych transakcji
- Taniość
- Łatwość dostępu
- Dopasowanie ofert do potrzeb klientów
- Elastyczność

Wady

- Brak doświadczenia
- Brak ochrony usługobiorców (klientów)
- Nadmierne poleganie na algorytmach
- Brak (z reguły) nadzoru i zezwoleń na działalność

Typowe obszary działania firm FinTech

- Obsługa płatności online (Paypal, Blik, Payu)
- E-bankowość i bankowość mobilna, ubezpieczenia online (iPKO, Bzwbk)
- Analiza danych i budowanie modeli predykcyjnych używanych w procesie płatności lub realizacji decyzji finansowych (Creditcheck, BIK, Bloomberg)
- Pożyczki online (Vivus, Wonga)
- Rozwiązania komunikacyjne wykorzystujące płatności (Uber, Mytaxi)
- Porównywarki internetowe i platformy aukcyjne (Ceneo, Allegro, e-bay)
- Kantory internetowe (Cinkniarz, Walutomat)
- Pożyczki peer-to-peer (P2P) (Kokos)
- Aplikacje służące optymalizacji budżetów domowych (systempartnerski.pl)

Główne czynniki warunkujące rozwój firm FinTech

- Dostęp do sieci internetowej
- Zaawansowanie technologii komunikacyjnych
- Środowisko prawne i regulacyjne
- Potencjalny i realny popyt na usługi finansowe

FinTech vs bank

- Prosty produkt
- Dane w chmurze
- Szybki i łatwy dostęp
- Elastyczność
- Wygoda
- Zminiaturyzowana organizacja
- Pośrednik dostarczający jedynie odpowiednie narzędzia IT
- Większa wiedza o kliencie

Wyzwania regulacyjne

- Ochrona konsumentów
- Analiza ryzyka ostrożnościowego
- Wpływ sektora FinTech na modele biznesowe instytucji finansowych
- Tworzenie piaskownic regulacyjnych
- Wpływ innowacji technologicznych na restrukturyzację i uporządkowaną likwidację banków

Wpływ sektora FinTech na modele biznesowe instytucji finansowych

- Rozszerzenie analizy wpływu sektora FinTech na modele biznesowe instytucji finansowych
- Znalezienie równowagi między bankowością elektroniczną a tradycyjną
- Poprawa ochrony konsumenta w zakresie świadczenia transgranicznych usług finansowych

Spółki sektora FinTech na polskim rynku

- Dynamiczny rozwój i istotny wpływ na kształt rynku finansowego
- Wycena opierająca się na wielkości inwestycji w rozwiązania i produkty FinTechowe waha się od 12 do 40 mld zł
- Czwarty pod względem wartości w Europie
  - po brytyjskim, niemieckim i francuskim
- Dynamiczny wzrost liczby klientów

Możliwe scenariusze

- Tradycyjne instytucje finansowe stracą ok. 20% udziałów na rzecz firm FinTech
- Wiele banków zniknie z rynku, a pozostałe zmniejszą swoją rolę i ograniczą działalność do podstawowych usług finansowych
- Dojdzie do symbiozy i wielopłaszczyznowej współpracy tradycyjnych instytucji finansowych i FinTechów

FinTechy przyszłością instytucji finansowych

- na świecie aż 1/3 usług finansowych może zostać przejęta przez FinTechy (raport PwC)
- w Polsce:
  - prawie 60% klientów banków jest skłonnych zastąpić doradcę rozwiązaniem technologicznym
  - jest już ponad 5 mln użytkowników systemu BLIK
  - 55% wszystkich płatności odbywa się bezstykowo
  - mBank S.A., Alior Bank S.A., Smart Bank S.A. – banki szczególnie nastawione na współpracę z firmami startupowymi,
- polskie banki zdobyły w ostatnich latach aż 24 nagrody w 12 prestiżowych konkursach (np. Best of Show, Model Bank Awards) m.in. za konta w chmurze, mobilną obsługę transakcji, mobilne wpłatomaty

FinTech a licencja bankowa

- Wzrasta liczba wniosków spółek FinTech do EBC o wydanie licencji bankowej
- Według definicji EBC bank fintechowy to instytucja posiadająca model biznesowy, w którym wytworzenie oraz dystrybucja usług bankowych kształtuje się na innowacjach opartych na technologii
  - w zakresie odpowiedzialności członków organów zarządzających banku
    - te same zasady, z tym, że musi być wyznaczony dodatkowo dyrektor ds. informatyki, który będzie członkiem zarządu
  - nowy obszar ryzyka – zagrożenia cybernetyczne
- Specyfika banku fintechowego oznacza m.in. problem z dostępem do historii kredytowej klientów – konieczność outsourcingu kredytowego